

BARNETS BREV

Børneterapiens bidrag til barnets livsfortælling

Mette Skottfelt
Fysioterapeut

Sofie Engkjær
Fysioterapeut

Sidse Aaby
Ergoterapeut

Nanna Johansen
Fysioterapeut

Baggrund

Som fysioterapeut har vi ofte et langt og tæt samarbejde med de børn og unge, som vi følger i terapi- og træningsforløb, ligesom vi også har et tæt samarbejde med deres familier. Nogle børn følges gennem mange år, og vi får et indgående kendskab til børnenes liv, udvikling og personlighed.

I Børneterapien mener vi, at vi som fagpersoner har en vigtig opgave i at bidrage til barnets/den unges livsfortælling – at vi har et ansvar for at bidrage med en bevidning af det forløb, hvor vi har fulgt barnet/den unge (herefter blot omtalt som barnet). Det gør vi bl.a. ved at udfærdige et *børnebrev/ungebrev* (herefter blot omtalt som børnebrev) (Tordrup, 2022).

Et børnebrev er et brev, som vi stiler til barnet, hvor vi beskriver barnets forløb i Børneterapien. Vi beskriver, hvorfor barnet har haft et forløb i Børneterapien, og vi beskriver nogle

af de aktiviteter, mål og oplevelser, som har været en del af forløbet. Vi beskriver også barnets udfordringer og ressourcer, men altid med en stor ydmyghed og med store overvejelser. Vi er bevidste om, at beskrivelsen vil være præget af vores subjektive fortolkning, og vi tilstræber derfor at bruge barnets egne ord og at gå til opgaven med børnebrev med stor ydmyghed og respekt (Tordrup, 2022).

Målgruppen i Børneterapien

Børneterapien tilbyder fysio- ergo- og musikterapeutisk behandling, træning og vejledning til børn og unge mellem 0-18 år med motoriske vanskeligheder og fysiske funktionsnedsættelser i Aarhus kommune. Træning og vejledning foregår i hjemmet, i barnets dagtilbud eller skole eller i terapilokaler i Børneterapien (se evt. mere: Børneterapien)

Fortællinger om barnets liv

De fleste børn vokser op i trygge rammer med en mor og en far, der bidrager til fortællinger om barnets liv – på godt og ondt. Nogle af de familier, vi møder i Børneterapien, har ikke nødvendigvis overskud og ressourcer til dette. Forældrene er måske i krise/sorg, eller er af andre grunde ikke i stand til at bevidne barnets behandlingsforløb. Vi oplever også, at det kan være svært for både barnet og forældrene at tage hul på fortællingen om barnets funktionsnedsættelse.

Vi vil i Børneterapien gerne støtte/hjælpe børn og familier til at sikre barnets livsfortælling, da det er en vigtig del af det at vokse op og skabe et selv billede, man kan forene sig med. I Børneterapien kan vi bidrage til en del af barnets livsfortælling, men med en stor ydmyghed omkring det faktum, at vi kun er 'gæster' i en lille del af barnets liv. Vi forsøger at bidrage til en del af barnets livsfortælling på forskellige måder, og et af de redskaber, vi benytter, er børnebrev. Vores grundlæggende tilgang til børnebrevet og til intentionen om at bidrage til barnets livsfortælling er, at barnets eget perspektiv er afgørende. Derfor har vi altid et fokus på at skabe rum for 'barnets egen stemme'.

Barnets stemme

Vi har vi fokus på, at barnets eget perspektiv kommer frem i forløbet i Børneterapien, men vi har også fokus på at støtte forældre til at barnets perspektiv kommer mere frem i andre områder af tilværelsen.

I mødet med barnet laver vi en individuel, faglig vurdering af, hvordan barnet bedst muligt kan inddrages i samtaler og planer, så barnet føler sig inddraget, reelt *bliver* inddraget, og har indflydelse på eget forløb. Vi anvender forskellige pædagogiske tilgange, kommunikative støtteredskaber målrettet barnets niveau samt diverse målsætningsværktøjer.

Barnets brev

Som et led i arbejdet med 'barnets stemme' er vi begyndt at udarbejde børnebrev. Vi er blevet inspireret af bogen 'Barnets perspektiv' af Rikke Yde Tordrup, som bl.a. tager afsæt i teori fra Daniel Stern om barnets udvikling, samt John Bowlbys tilknytningsteori (Tordrup, 2022).

I Børneterapien ønsker vi at bidrage til gode overgange, når børnene møder institutionskifte. Vi prioriterer overlevering til nyt regi, og vi laver dokumentation mhp. at støtte og styrke kontinuitet i børnenes liv på trods af forskellige skift og overgange. Vi giver råd og vejledning til forældre og det pædagogiske personale omkring barnet, og vi udarbejder statusrapporter – og børnebrev.

Meget af det skriftlige arbejde vi laver, er primært henvendt til barnets nærmeste omsorgspersoner, eller til vores samarbejdspartnere. Det er primært beskrivelser af barnet, og ikke en beskrivelse henvendt direkte til barnet. Derimod er børnebrev skrevet direkte til barnet og i et sprog, som er tilpasset barnets alder og kognitive niveau.

Børnebrevet udarbejdes i forbindelse med afslutning af forløb eller i forbindelse med overgange fra en fase i barnets liv til en anden, fx ved overgang fra børnehave til skole.

Vi benytter børnebrev ved afslutning af et forløb, så børnene senere har mulighed for at læse, hvorfor de var tilknyttet Børneterapien; hvilke fagpersoner de var sammen med; hvad aftalerne havde fokus på og handlede om; hvordan fagpersonerne oplevede dem – herunder også en beskrivelse af barnets ressourcer og eventuelle udfordringer.

Vores erfaring er, at det at modtage et børnebrev fra sin terapeut kan være en positiv følelsesmæssig oplevelse for både barn og familie, og brevet kan give anledning til gode snakke i familien. De tilbagemeldinger vi har fået fra børn og familier er, at børnebrevet føles som bestyrkelse af, at barnet er blevet set, hørt og anerkendt i forløbet, og at brevet viser en forståelse for barnet og barnets livssituation.

Hvorfor børnebrev i Børneterapien?

- Vi udarbejder børnebrev for at barnet skal få en bedre forståelse af sig selv. Det kan måske hjælpe med, at barnet kan sætte ord på sin situation
- Brevet kan være med til at give barnet nogle gode hjælpesætninger i beskrivelsen af sig selv
- Børnebrevet kan give barnet en oplevelse af at være set, hørt og forstået
- Børnebrevet tager afsæt i, at barnet er i centrum, og at vi derfor ønsker at kommunikere direkte til børnene og ikke blot forældrene
- Børnebrevet kan give familien redskaber til at tale om barnets funktionsnedsættelse – både med barnet selv, søskende, familie, venner, institution eller skole.
- Børnebrevet (fysisk/digitalt/lydfil) er noget konkret, som barnet og familien kan vende tilbage til og læse/høre sammen

Hvad har arbejdet med Barnets brev yderligere ført med sig

Efter vi er begyndt at skrive/indtale børnebrev, har der været interesse for vores arbejde andre steder i kommunen. Vi har været inviteret til møder i andre afdelinger i kommunen for at fortælle om vores arbejde. Andre faggrupper, der arbejder med samme målgruppe, fx pædagoger/specialpædagoger, lærere m.fl. har udtrykt intentioner om at skrive lignende brev til børnene i deres respektive regi.

Eksempler på Børnebrev

Se eksempler på børnebrev på de næste to sider.

Kildehenvisninger

- Bowlby, J., 1988. *A secure base: Parent-child attachment and healthy human development*. Basic Books.
- Tordrup, R. Y., 2022. *Barnets perspektiv*. København: Dansk Psykologisk Forlag.
- Stern, D. N., 1985. *The interpersonal world of the infant: A view from psychoanalysis and developmental psychology*. Basic Books.

Eksempler på Børnebrev

Børnebrev (dreng, 6 år med CP)

Kære X

Vi skriver til dig, fordi du i de sidste tre år har været i terapiforløb hos os i Børneterapien.

Vi har set hinanden rigtig mange gange her i Børneterapien, men vi har også besøgt dig hjemme og været ude at besøge dig i din børnehave.

Vi mødte dig første gang i Børneterapien, hvor du kom med din far og mor. Du hilste på den hvide bamsehund i venteværelset, og den har efterfølgende været med i alle de aktiviteter, vi har lavet sammen.

Du er kommet i Børneterapien, fordi din krop er anderledes end de fleste andres. Fx er der ikke altid signal/forbindelse mellem din hjerne og dit ben og mellem din hjerne og din arm. Det kan føles, som om dit ben og din arm driller, og der er ting, der er sværere for dig end for dine kammerater, når du skal bruge kroppen.

Da du startede i Børneterapien, var det rigtig svært for dig at lære at gå. Du havde brug for støtte af din mor og far, og dit ene ben drillede dig.

Din venstre hånd kan have svært ved at gribe om legetøj. Du har trænet og øvet dig i en gruppe i Børneterapien sammen med andre børn, som ligesom dig også har en hånd, der ikke altid vil gøre det, du gerne vil have den til.

Det kan være svært at følge med dine venner i børnehaven, når de løber omkring, og det siger du nogle gange, at du er ked af. Heldigvis kan vi også se, at du har mange gode venner, som rigtig gerne vil lege med dig. Du har en god fantasi, og du er god til at finde på sjove lege.

Du har nu fået en skinne på dit højre ben med fine sommerfugle, som du selv har valgt, og du har også fået en gangvogn, så du nu selv kan komme omkring.

Nogle dage har du sagt, at alting driller dig, men vi har set, at du kan klare og løse mange ting selv eller med hjælp fra de voksne, der er omkring dig, og som gerne vil hjælpe dig.

Du har altid trænet med god energi, og været med på de lege og aktiviteter vi har fundet på. Det skal du være stolt af, og du skal være stolt af alt det, du kan, og alt det, du øver dig i.

Nu skal du starte i skole. Her vil du møde nogle andre terapeuter, der skal træne med dig, så du kan blive ved med at træne din krop stærk og øve dig i nye ting.

Vi ønsker dig alt det bedste fremover.

Mange hilsner xxx (Ergo /fys)

Børnebrev (pige, 17 år, muskeldystrofi)

Kære S

Jeg skriver til dig, fordi jeg gennem de sidste 8 år har været fysioterapeut for dig. Du bliver nu 18 år, og dit forløb skal derfor afsluttes i Børneterapien.

Vi har mødtes på din skole og hjemme hos dig. I starten gik du med rollator, og vi lavede lege og aktiviteter i gymnastiksalen på skolen og i stuen hjemme hos dig. De seneste år har du siddet i kørestol, og behandlingen har foregået på briks, hvor jeg har hjulpet dig med at få bevæget din krop igennem.

Selvom du har mistet færdigheder de seneste år, og har fået brug for hjælp til mange ting, så har du altid haft et positivt sind. Selvom du har været træt, og har haft ondt, har du altid deltaget i træningen, så godt du kunne.

Vi har haft mange gode snakke om kroppen, men også om alt muligt andet. Det har været interessant at høre om dine rejser med din familie, og jeg har fået en god indsigt i din kultur og jeres traditioner. Du er en klog pige, der ved og interesser sig for mange ting.

Du har store ambitioner for fremtiden i forhold til uddannelse – bliv ved med at have de drømme. Jeg er sikker på, du nok skal nå langt med dit positive sind og din indstilling til livet.

Jeg ønsker dig alt det bedste fremover.

Mange hilsner xxx

Alternativt børnebrev på skrift: (dreng på 8 år, forsinket motorisk udvikling og autisme)

Tilbage melding til Søren

Ressourcer:

Du har mange gode ideer og er god til at fortælle om dem

Du er nysgerrig og modig til at prøve nye ting

Du er god til at lægge en plan

Du er god til at lave sjov

Din krop har godt af:

gynges

aktivitet med bold

massage

skema

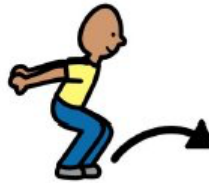
balance

løb

grin

hop

rulle

svømme

pauser

kram

Børnebrev som lydfil: (pige på 16 år med Dystrofia myotonica DM 1)

Barnets brev kan også laves som lydfil, så børn der ikke kan læse, selv kan lytte til det/ få det afspillet af forældrene.

Et eksempel på et lydbrev i Børneterapien har været, at terapeuten valgte at indspille brevet til et barn, som havde særligt svært ved skift og overgange. Barnet havde brug for genkendelighed, gentagelser og struktur, og barnet udtrykte savn over ikke at skulle være sammen med sin tidligere terapeut. Det var en stor hjælp for forældrene at få lydfilen, da det blev nemmere at forklare barnet, at der nu var en ny terapeut, som barnet fremover skulle være sammen med.

Hvis du vil vide mere

Hvis du som læser er interesseret i at høre mere, kan Børneterapien kontaktes på:

Boerneterapien@mbu.aarhus.dk

